

Sayı: 34930642-610-124380
Konu: Soru Önergeleri(7/9032)

28/11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Muğla Milletvekili Sayın Prof. Dr. Nurettin DEMİR tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/9032 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergisi Cevabı

Güvenli Elektronik İmza
Aile ile Aynıdır

29.11.2013

Ayşe YÜCEL
Sekreter
reter

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

İlgili soru önergesinde;

“Son dönemde ülkemizde İlkokul, ortaokul ve liselerde, çocuklara yönelik "taciz, cinsel istismar, tecavüz ve hatta hamile bırakma" gibi olaylarda artış gözlenmektedir. Cinsel Sağlık Enstitüsü Derneği-CİSED'in de aralarında bulunduğu birçok dernek ve sivil toplum kuruluşu yaptığı çalışmalarda bu tür olaylardaki artışı ortaya koymuştur. Çocuklara okulda taciz ve cinsel istismara ne yazık ki ülkemizde sık rastlandığı halde, çoğunlukla gizli kalmakta ve en çok yüzde 5 ila 10'u ortaya çıkmaktadır. Bu tür olaylar görmezden gelinmekte ve yok sayılmaktadır. Hatta çoğu zaman baskılarla üzeri kapatılmaya çalışılmaktadır.

Muğla'nın Bodrum İlçesi'nde bir okulda yaşanan taciz olayını araştıran rehber Öğretmenine, Okul Müdürü ve Bodrum İlçe Milli Eğitim Müdürü tarafından uygulanan baskı ve tehdit iddiaları mevcuttur. Sivil toplum kuruluşları ile siyasi parti temsilcilerinden oluşan 6 kişilik bir grup, Kaymakam Mehmet Gödekmendan'ı ziyaret ederek, bir öğrencisine tecavüz edip, hamile bıraktıktan sonra kürtaj yaptırdığı, bazı öğrencilerine de cinsel tacizde bulunduğu iddiasıyla tutuklanan Bodrum eski İlçe Milli Eğitim Müdürü ve Ayşe Gülsevim-Ali Rüştü Kaynak Anadolu Lisesi beden eğitimi öğretmeni T.K. hakkındaki soruşturmayla kaymakamın ilgilenmesini istemişlerdir.

Son dönemde basında yer alan haberlere göre, Hatay'da ilköğretim okulu beden eğitimi öğretmeni, öğrencilerine cinsel istismar ve tacizde bulunduğu iddiasıyla tutuklanmıştır. Hatay Valiliği'nden yapılan açıklamaya göre, merkeze bağlı bir köy okulunda bazı öğrencilere 2007'den beri cinsel istismar ve tacizde bulunduğu, reşit olmayanlarla ilişkiye girildiği iddiasıyla başlatılan adli soruşturmada, şüphelilerden M.O. savcılıkta serbest bırakılırken, diğer 4 şüpheli mahkemeye sevk edilmiştir. Taciz ve istismarların 5 yıldır sürdüğü, 10'dan fazla öğrencinin mağdur olduğu öğrenilmiştir.

Ayrıca Düzce'de bir ilköğretim okulunda, 7 yaşındaki erkek öğrenciye cinsel tacizde bulunduğu iddia edilen müstahdem tutuklanmıştır. Bahsedilen haberler, ülkemizde yaşanan bu tür olaylara sadece birer örnektir.

Hem bilişsel hem de sosyal gelişiminin en önemli basamağı olan ilk ve ortaokul yaşantısı ve lise çocuğun her açıdan sağlıklı ve topluma faydalı bir birey olarak yetişmesini sağlar. Okul, çocuğun ailesinden sonra kendisini en güvende hissedeceği yer olmalıdır. Ancak, okulda arkadaşları, öğretmenleri ya da diğer çalışanlar tarafından bu tarz travmatik olaylara maruz kalmak, çocuğun güven duygusunu zedeler ve sürekli kendisini aşağılayan, suçlayan ve kimseye güvenmeyen sorunlu bir birey haline gelmesine yol açar. Cinsel eğitim olmadığında ve gerekli denetimler yapıp, tedbirler alınmadığında bu tarz üzücü olayların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Ülkemizde ailede ve okulda çocukların gelişimine uygun olarak cinselliğe kesinlikle değinilmemekte ve cinsellik hala ayıp, yasak veya günah sayılmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda,

SORU 1: Ailede ve okulda cinsel eğitim verilmediğinden, çocukların cinselliği internetten ve başka kişilerden herhangi bir sınır koyulmadan yaşlarına ve düzeylerine uygun olmayan bir biçimde öğrenmeleriyle ilgili olarak, Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?

SORU 2: Bu tarz olayların ortaya çıkmasının nedenleri, sayılarındaki artış ve alınacak önlemler konusundaki görüşleriniz nelerdir?

SORU 3: Ülkemizde bu tür taciz ve cinsel istismar vb. olaylarının istatistiki verileri nelerdir? Son 5 yılda hangi illerde, kaç çocuk okullarda cinsel istismara, tacize veya tecavüze uğramıştır?

CEVAP 1-2-3: Bakanlığımızca çocukların sağlıklı gelişiminin temin edilmesi amacıyla; ihmal ve istismar konularında toplumda bilinç, duyarlılık ve farkındalığın artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmakta, çocukların ailelerine, çocuk yetiştirme konusunda danışmanlık hizmeti verilmekte, aileler Bakanlığımızca yürütülen projelerle desteklenmekte ve etkili ebeveyn rolleri bakımından yeterli hale getirilmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda çocuğa yönelik taciz, ihmal veya istismar gibi her türlü şiddetin önlenmesi için illerde faaliyet göstermekte olan Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerimiz ve bünyesindeki kuruluşlarımız ile çeşitli eğitim seminerleri, programlar ve bilgilendirici broşürler aracılığıyla toplumun tüm kesimine (kamu çalışanları, genç nüfus kitlesi...vb.) ulaşılması hedeflenmekte bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir.

Bunun yanı sıra ülke genelinde 81 ilde kurulan ve 2000 yılından bu yana faaliyetlerini sürdüren İl Çocuk Hakları Komiteleri bünyesinde akrandan akrana tekniği ile "Çocuk Hakları Eğitici Eğitimleri" verilmektedir.

Koruyucu ve önleyici çalışmalar kapsamında; ailelerin istismar riski yönünden değerlendirilmesi meslek elemanlarınca yapılmakta, risk taşıyan ailelere danışmanlık hizmeti verilerek risklerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için sosyal destek verilmektedir. Diğer yandan sorunun çözümünde, konuyla ilgili birçok toplumsal sektörün aktif rol alması, koruyucu önleyici çalışmalarda kamusal işbirliği sağlanarak çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız 08.06.2011 tarihinde 633 sayılı KHK ile kurulmuş olup bu tarih itibariyle taciz ve istismar olaylarına yönelik bir artış olduğu konusunda net veriler bulunmamakla birlikte konuya dair toplumda oluşan farkındalık ve bilinç düzeyinin yükselmesi sonucunda bu tarz olaylar medyaya daha fazla yansımakta ve güvenlik güçlerine intikal etme oranının yükselmekte olduğu düşünülmektedir.

SORU 4: Mağdur çocuğun ve ailesinin şikayetini iletebileceği merciler nelerdir? Bakanlığınıza bu olaylar ile ilgili olarak ulaşan şikayetlerin sayısı kaçtır? Bu şikayetler kayıt altında tutulmakta mıdır ve nasıl değerlendirilmektedir?

CEVAP 4: Mağdur çocuk, aile ya da üçüncü kişiler ALO 183 Aile, Kadın, Çocuk, Engelli Danışma Hattı; BİMER (Başbakanlık İletişim Merkezi) kanalı ile şikayetlerini iletebilecekleri

gibi; dilekçe yolu ile ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerine de doğrudan şikayetlerini iletebilmektedirler.

SORU 5: Hem tacizi yapan hem de mağdur olan kişinin psikolojik tedavi görmesi ile ilgili neler yapılmaktadır?

CEVAP 5: 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 5.maddesinde çocuk için öngörülen koruyucu ve destekleyici tedbirlerden “sağlık tedbiri”, çocuğun fiziksel ve ruhsal sağlığının korunması ve tedavisi için gerekli geçici veya sürekli tıbbi bakım ve rehabilitasyonuna, bağımlılık yapan maddeleri kullananların tedavilerinin yapılmasına yönelik bir tedbirdir. Aynı kapsamda “danışmanlık tedbiri” de, çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda, çocuklara da eğitimleri ve gelişimleri ile ilgili sorunların çözümünde yol göstermeye yönelik olarak belirlenen bir tedbir biçimidir. Taciz mağduru olan bir çocuğun psikolojik olarak tedavi görmesine yönelik olarak bu iki tedbir kararının alınması ve uygulanması sağlanmaktadır.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu çerçevesinde korunma ihtiyacı olduğu tespit edilen ve hakkında ilgili mahkeme tarafından korunma/bakım tedbir kararı verilen istismar mağduru çocukların, olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travma ve/veya davranış bozukluklarını gidermek üzere rehabilitasyon süreci tamamlanıncaya kadar geçici süre bakım ve korunmalarının sağlanması amacıyla Bakanlığımızca Bakım ve Sosyal Rehabilitasyon Merkezleri oluşturulmuştur. Bu merkezlerde uygulanan rehabilitasyon programı süresince ihtiyaç duyulması halinde psiko-sosyal yönden travmaya uğramış bu çocuklar ile kuruluşlarımızda görevli meslek elemanları tarafından meslekî çalışmalar gerçekleştirilmekte olup çocuklar için tıbbî tedavi gerektiren durumlarda çocukların tedavileri, Sağlık Bakanlığı’na bağlı kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak yürütülmektedir.

SORU 6: Medyanın cinselliği ele alış biçimini nasıl değerlendiriyorsunuz? Medyada "kontROLSÜZ cinsellik" ya da tam tersi "yok sayılan cinsellik" sizce çocukları olumsuz etkilemekte midir? Bu konuda projeleriniz var mıdır? Varsa nelerdir?

CEVAP 6: Medya üretim ve yapımında çocuğun yüksek yararının gözetildiği, çocuk haklarına uygun yayıncılık politikalarının geliştirildiği ve uygulandığı bir yapının oluşturulması; bu konuda toplumsal duyarlılık ve farkındalığın artırılması, Bakanlığımız tarafından hazırlanmakta olan “Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Ulusal Eylem Planı” kapsamındaki hedeflerden biri olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, başta RTÜK, Basın Enformasyon Genel Müdürlüğü, Basın Yayın Kuruluşları, Basın Yayın Meslek Örgütleri, Dizi ve Film Yapım Şirketleri, Reklamcılar Derneği, İletişimciler Derneği gibi kurumlarla işbirliği yapılması hedeflenmektedir.

Ayrıca Ulusal Çocuk Forumu kapsamında cinsellik, medya ve internetin de yer aldığı “Türkiye’de Bilgi İletişim Teknolojileri ve Çocuk ve Gençlerin İnternet ve İletişim Teknolojileri Kullanımı” konusunda konferans ve çalıştay düzenlenmiştir. Çocuk ve yetişkin çalıştay sonuç bildirgeleri Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde, Milletvekilleri ve yetkililerle

paylaşmıştır. Meclis Başkanımız Sayın Cemil ÇİÇEK'in talimatlarıyla konuya ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi araştırma komisyonu kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

SORU 7: Mağdur çocuğa ve yakınlarına ya da mağdurun hakkını aramaya çalışan kişilere uygulanan baskılara karşı hangi önlemleri alacaksınız?

CEVAP 7: 5395 sayılı Kanunun 15.maddesinin 2.fıkrasında “Çocuğun ifadesinin alınması veya çocuk hakkındaki diğer işlemler sırasında, çocuğun yanında sosyal çalışma görevlisi bulundurulabilir”, 3.fıkrasında ise “Cumhuriyet Savcısı soruşturma sırasında gerekli görüldüğünde çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanmasını çocuk hakiminden isteyebilir.” hükümleri yer almaktadır. Bu hükümler çerçevesinde gerekli önlemler alınmaktadır.

SORU 8: Bu tür travmatik ve üzücü olayları "yok saymalara" karşı ne tür bir politika izlemeyi düşünüyorsunuz? Örneğin, konuyla ilgili uzmanların okulları sık sık denetlemesi söz konusu olacak mıdır?

CEVAP 8: Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların mevzuat doğrultusunda bildirim yükümlülükleri bulunmaktadır. Çocuklarla ve çocuklar için çalışan kamu personeline yönelik ihmal, istismar ve şiddet vakalarını tespit ve müdahale yöntemlerini de içeren eğitimler Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Ulusal Eylem Planı kapsamındaki hedefler arasında yer almaktadır.

Ayrıca 1. soruya verilen cevapta da belirtildiği üzere Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüklerimiz ve bünyesindeki kuruluşlarımız ile çeşitli eğitim seminerleri, programlar ve bilgilendirici broşürler aracılığıyla toplumun tüm kesimine (kamu çalışanları, genç nüfus kitlesi...vb.) ulaşılması hedeflenmekte bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir.